

REPORTER

USEM

nr. 6 (30),
februarie, 2017

Rectorul Iurie SEDLEȚCHI, la ceas aniversar!

La acest frumos popas aniversar al reputatului jurist, profesor universitar, doctor în drept, rector Iurie Sedlețchi, născut pe meleagurile edinețene, îi aducem omagiu prețurii și recunoștință sinceră pentru tot ceea ce a înfăptuit în aproape patru decenii de activitate didactică, managerială, științifică și practică pe care a desfășurat-o și o continuă cu pasiune, devotament, abnegație, tenacitate și eficiență!

Cu principii ferme, dar plin de tact, Domnia Sa a reușit să devină o figură emblematică a jurisprudenței moldovenești, care contribuie la dez-

voltarea științei juridice din țara noastră, un merit deosebit având la pregătirea cadrelor calificate în domeniul dreptului.

Ne bucură faptul că ați rămas un bun prieten și pedagog încercat prin omenie, înțelepciune, răbdare și bunăvoință. V-ați dedicat activitatea tineretului studios, instruirii multor generații succesive de juriști și edificării unei prestigioase universități!

Și dacă astăzi Universitatea de Studii Europene are un statut de instituție superioară de frunte, în primul eșalon al universităților din țară, este pe bună măsură, datorată eforturilor,

înțelepciunii și dăruirii profesionale rectorului Iurie Sedlețchi!

Ziua Dumneavoastră de naștere ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa alese sentimente de considerație, sincere urări de sănătate, fericire, prosperitate! Vă dorim să fiți și în continuare la fel de energic și implicat în viața Universității de Studii Europene din Moldova, în punerea în operă a noi proiecte de dezvoltare a învățământului superior și educație juridică! Să ne trăiți întru mulți și binecuvântați ani!

REDACȚIA ZIARULUI
„REPORTER USEM”

Gândurile unei șefe de catedră în ziua de marți

Marți nu am ore didactice. Sunt mai liberă și mă ocup doar de activitatea administrativă sau management, cum zic anglofonii. La catedra de Jurnalism și Comunicare Publică a USEM, pe lângă calitatea instruirii și eficacității procesului de studii, am discutat și despre atmosfera care ar trebui să domine în colectivul profesoral. Tot mai mulți lectori realizează că relațiile de serviciu pot aduce câștiguri substanțiale pe termen lung sau pierderi instituției.

Toți au fost de acord că atmosfera de la serviciu este cheia succesului, chiar însăși a succesului. Coloana vertebrală a organizației sunt angajații ei, de aceea mă strădui să-mi motivez colegii, să vină cu dispoziție bună la lucru și să depună mult suflet în tot ceea ce fac. Activitatea

noastră cere o perfecționare continuă. Aș putea spune că schimbarea este constanta zilelor noastre, vorba lui Nietzsche: „Veșnică-i numai schimbarea”.

Universitatea și profesorii ei trec permanent prin procese de schimbare. Aceste situații nu sunt simple. Rezistența față de ele este destul de mare. Un conducător trebuie să identifice sursele de tensiune, să diminueze stresul organizațional. Foarte importantă este totuși motivarea salarială. Aripa tânără a catedrei este ambițioasă, cariera lectorilor poate fi împletită cu succesul organizației, le spun tinerilor, ca o constatare.

Am citit o circulară de la Ministerul Educației. Conducerea ministerului vrea o comunicare mai activă cu cadrele didactice. Ni se

cere să înaintăm propuneri pentru ameliorarea calității învățământului. Mă gândesc că toți visăm la o viață liberă și fericită. Putem s-o trăim după rațiune sau conform dorințelor, echilibrul sufletească, din lipsa inteligenței emoționale. E important uneori să te oprești și să nu te lași dus de valuri, copleșit de griji și mai ales de goana după bani. Sunt trei pericole mari care ne pasc: resemnarea, ideea că nimic nu poate fi schimbat și că țara este condusă de escroci; nepăsarea, care lasă să se rezolve tot de la sine; fuga de realitate, gândul că problemele nu există.

E important să lăsăm aceste mentalități ineficiente de a da vina pe ceilalți, de a lucra fără un scop clar în minte, de a face mai întâi lucrurile urgente, de a gândi în termeni câștig-pierdere, de a amâna schimbările și îmbunătățirile și de a purcede la o strategie de succes. Asta mi-ași dori mie și colegilor mei.

Valentina ENACHI

O istorie de succes

Pe lângă tinerii deveniți peste noapte milionari și faimoși la Hollywood, exista o altă categorie de tineri, mai puțin cunoscuți. Aceștia și-au câștigat primele sute de mii de dolari prin munca proprie, urmandu-și visul și dând viață unei idei ce s-a dovedit a fi profitabilă.

La doar 22 de ani un tânăr din R.Ialoveni, Denis Trofim reușește să întrețină două afaceri: creșterea șinșilelor și a iepurilor și un atelier de reparație a calculatoarelor, dar în același timp să muncească ca șofer de curse București-Chișinău.

Fiind pasionat de mic copil de creșterea iepurilor, trăind la sat avea în gospodăria sa așa tip de animale, zilnic mergea cu tatăl său pentru a le face curățenie și a-i hrăni, după un timp a observat că tatăl său uneori vinde această carne vecinilor, chiar și blana o vinde persoanelor interesate. La vârsta de 18 ani i-a apărut ideea de a face ceva profitabil pentru familia sa, iar ideea cu creșterea iepurilor i se părea cea mai convenabilă.

Adăpost pentru aceste animale erau niște cuști improvizate din lemn, iar în interior

plasa paie, doar după un timp cuștile au fost modernizate putând adăposti în jur de 32 de capete o cușcă, ea era sub formă închisă, adică acoperită total, din motiv că în acel moment era un val de viruși și în așa mod a reușit să-i apere.

Toată activitatea a început de la 90 de iepuri ca în decurs de 3-4 ani să ajungă la un număr de 1000 de capete de diferite rase californian, neozelandez, fluture german, marele alb sau berbec german, dar și câțiva iepuri pitici. Cheltuielile anuale pentru acest tip de animale sunt în jur de 450,000 de lei, un iepure alimentându-se zilnic aproximativ de 1,35 lei. În decurs de un an se produc în jur de 3-4 generații de aceea venitul acoperă cheltuielile cu aproximativ un sfert, prețul unui iepure fiind de la 300 de lei și mai mult. E foarte dificil să întreții de unul singur o astfel de afacere, de aceea din banii care i-a făcut pe baza iepurilor, el și-a deschis un atelier de reparație a calculatoarelor de unde reușește să mai obțină și un alt venit pentru întreținerea acestor animale, unicul său ajutor fiind tatăl care îl ajută atunci când el este în deplasare.

Denis Trofim mai este pasionat și de creșterea șinșilelor având în jur de peste 300 de capete, profitul afacerii este asigurat de pieile foarte prețioase, o blană de șinșila ajunge pe piață și la 100 de dolari, în funcție de culoare, densitatea și lungimea firelor de blană, dar și în funcție de cât de intact este produsul.

Ambele tipuri de animale, el le duce pe piața de desfacere atât internă, cât și externă, visul lui este de a crea o fermă imensă cu aceste două tipuri de animale și de a semna contracte cu diverși producători pentru ca să poată să-și extindă afacerea în toată Europa.

Tamara MELECA, anul I, FJSC

Este cunoscut faptul ca unul din cele mai importante drepturi ale omului este libertatea de deplasare, fapt protejat de acte juridice importante, precum Declarația drepturilor omului și cetățeanului (1789), Declarația de Independență a SUA (1776), Declarația Universală a Drepturilor Omului (1949) etc. Astfel, Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează în Articolul 13 următoarele: „Oricine are dreptul să se deplaseze liber și să-și stabilească reședința pe teritoriul oricărui stat. Oricine are dreptul să părăsească o țară, inclusiv cea de origine și să se întoarcă în țara sa”.

Cu certitudine, fenomenul de strămutare spre locul ideal este generat de o serie de cauze, de diverse probleme existente într-o anumită regiune, cu anumite prejucții pentru diverse segmente ale populației, printre acestea evidențiindu-se:

- Regimul totalitar sau autoritar;
- Conflictele armate;
- Lipsa siguranței personale;
- Nivelul scăzut de trai, subnutriția, lipsa asistenței medicale;
- Încălcarea drepturilor omului;
- Lipsa locurilor de muncă, rata înaltă a șomajului;
- Proliferarea corupției etc.

La etapa actuală cel mai mare pericol îl prezintă conflictele interne, soldate cu pierderi de vieți omenești și distrugerii materiale (cazul Siriei). Respectiv, unica soluție percepută de către populație în această situație este emigrarea pe teritoriul altor state sau regiuni, care nu se confruntă cu probleme de acest gen. Semnificativ în acest sens este fenomenul refugiaților din Orientul Apropiat, care au asaltat teritoriul Uniunii Europene în ultimii ani, aceasta provocând multiple probleme de securitate europeană, gravitatea acestei crize fiind menționată de politicieni, cercetători, formatori de opinie, bloggeri, care o califică ca fiind cea mai gravă problemă, cu care s-a

confruntat Europa după cel de-al doilea război mondial.

În acest context, în perioada aprilie 2015 – decembrie 2016 circa 950.000 de imigranți ilegali din afara Europei au sosit pe continentul european, situație ce a creat o criză umanitară fără precedent. Unii dintre acești refugiați provin din zone de conflict, precum Siria sau Irak, dar majoritatea vin din statele din Nordul Africii, motivați de dorința de a găsi un trai mai bun în Europa. Aceștia, profitând de anarhia din Libia pentru a tranzita această țară, ulterior traversează Marea Mediterană, care a devenit cea mai sângeroasă rută pentru refugiați, către Grecia și Italia. Peste 2.300 de persoane au murit în a doua jumătate a a.2015, încercând să ajungă în Europa la bordul unor ambarcațiuni, potrivit Organizației Internaționale pentru Migrații (OIM).

O altă rută, folosită în special de cetățenii sirieni și afgani, este traversarea Turciei și ulterior a unei porțiuni din Marea Egee către insulele grecești. Concomitent, în timp ce în Grecia și Italia sosesc, de regulă, imigranți clandestini, proveniți din afara Europei, Germania se confruntă, la rândul său, cu un val masiv de refugiați, care traversează țările balcanice (Macedonia, Serbia, Croația).

Potrivit unor estimări, numărul imigranților clandestini ajunși pe teritoriul german a depășit până la sfârșitul a.2016 cifra de peste 900.000 persoane, conform datelor Organizației Internaționale pentru Migrații (OIM).

Zone fierbinți ale valului de imigranți devin frontierele statelor Grecia, Italia, Macedonia, Serbia, Ungaria, Turcia, care suportă cheltuieli enorme pentru a stăvili valul de refugiați.

Cu certitudine, Uniunea Europeană pare să fie depășită de fenomenul imigrației extracomunitare, în contextul în care mii de oameni continuă zilnic să traverseze Marea Mediterană, ceea ce riscă să genereze efecte majore de ordin economic și social, atrăgând reacții diverse în spațiul comunitar, de ex. creșterea influenței partidelor de dreapta, care salută brexitul englez, dar și victoria lui Donald Trump în SUA. Concomitent, sutele de mii de imigranți ilegali, proveniți din Africa, Orientul Apropiat și Asia, pun o mare presiune pe bugetele naționale, mai ales în Italia, Grecia, Germania, Austria și Ungaria.

În susținerea acestui punct de vedere sunt declarațiile Președintelui Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker din 27 octombrie 2015 în cadrul Parlamentului European, prin care susținea că normele de deficit bugetar pot fi relaxate pentru guvernele care cheltuiesc bani pentru refugiați, fiind cunoscut faptul, că în conformitate cu normele UE, statele membre trebuie să țină deficitele bugetare sub 3% din PIB.

O altă problemă cu care se confruntă Uniunea Europeană este poziția negativă a țărilor membre

Provocările migrației ilegale

față de cotele obligatorii cu privire la primirea refugiaților într-un număr, stabilit contrar voinței lor. Poziția UE în ceea ce privește criza refugiaților/imigranților este, că aceștia ar trebui integrați, iar țările spațiului comunitar trebuie să își asume primirea lor în baza unor cote repartizate pe țări.

În acest sens, CE a propus mecanisme de repartizare a refugiaților prin impunerea de cote obligatorii. Un prim pas a fost propus de CE, la 13 mai 2015, ce prevedea repartizarea a 20.000 de refugiați între statele UE, în funcție de criteriile precum PIB-ul fiecărei țări, populația ei, rata șomajului și numărul de refugiați deja găzduiți. Germania urma astfel să preia 18,42% dintre refugiați, Franța — 14,17%, Italia — 11,84%, Spania — 10%, Suedia — 3%, iar România — 4,26%, adică 1.023 de refugiați. La Consiliul european de vară din 25-26 iunie 2015, statele membre au respins impunerea de cote obligatorii, convenind asupra unor cote voluntare care să atingă cifra de 40.000 de persoane pe parcursul următorilor doi ani.

Potrivit noilor cote stabilite prin a doua propunere de redistribuire a refugiaților, care menține cotele obligatorii și mărește numărul de persoane care ar urma să fie primiți de statele membre în următorii doi ani, la 160.000, Germania ar urma să primească 31.443 refugiați (26,2% dintre cei 120.000 de noi refugiați), Franța — 24.031 (20%), Spania — 14.931 (12,4%). România ar urma să preia 4.646 de refugiați din Italia, Grecia și Ungaria. În timp ce Uniunea Europeană, prin intermediul instituțiilor sale, Comisia europeană și Parlamentul European, susține repartizarea refugiaților în baza cotelor obligatorii, în rândul statelor membre opiniile sunt împărțite.

Temerile Uniunii Europene vizavi de valul de refugiați se explică prin faptul, că în rândurile refugiaților ajunși în Europa se strecoară și persoane fidele Statului Islamic, care sunt bănuite de comiterea unor atrocități în timpul războiului din Siria, respective existând temeri privind posibile infiltrări ale unor teroriști printre imigranții veniți pe continentul european, iar recente atentate teroriste din Franța, Germania și Turcia confirmă aceste temeri.

Potrivit estimărilor experților germani, populația activă a Germaniei se va diminua cu șase mili-

oane de oameni până în anul 2030, pe fondul ratei scăzute de natalități. Deficitul forței de muncă riscă să genereze probleme pentru menținerea ritmului economiei germane. “Dacă reușim să îi pregătim rapid pe cei care vin și să îi integrăm pe piața muncii, vom putea rezolva una dintre cele mai mari probleme

le vot fi create condiții adecvate, accesul în spațiul european fiind permis doar refugiaților sirieni. Pentru depășirea consecințelor generate de fenomenul masiv al imigrației în spațiul comunitar și evitarea modelului de socializare politică conflictuală a refugiaților, venim cu unele propuneri privind soluționarea problemei.

1. Crearea unui fond comun pentru susținerea financiară a statelor, care s-au angajat voluntar să rezolve problema imigranților în context, spre susținerea financiară a imigranților s-a expus Marea Britanie, propunând suma de circa 1,5 miliarde de dolari.

2. Acordarea către Turcia a fondurilor suplimentare de la UE, în schimbul opririi valului de imigranți, care se îndreaptă spre Europa. În acest sens, Jean-Claude Juncker i-a prezentat lui Recep Tayyip Erdogan un proiect de plan privind gestionarea crizei imigrației. Planul de acțiune, ce reflectă acordul dintre UE și Turcia în sensul accelerării cooperării pentru gestionarea fluxurilor de imigranți și refugiați, abordează și intensificarea dialogului UE-Turcia pentru liberalizarea regimului vizelor, precum și instrumente pentru furnizarea de asistență financiară Turciei. La 29 noiembrie 2015 Comisia Europeană a decis acordarea Turciei unui sprijin financiar în sumă de 3 mlrd euro.

3. Intensificarea controlului intern a frontierelor din cadrul spațiului Schengen, ce ar diminua fluxul necontrolat al refugiaților.

4. Sporirea finanțării din partea donatorilor europeni a statelor die origine a refugiaților intru deschiderea noilor locuri de muncă, stabilizarea economică, ridicarea nivelului de trai a populației.

5. Implicarea mai activă a marilor puteri pentru a minimaliza efectele conflictelor interne din statele respective.

6. Neutralizarea statului islamic, care are un efect nociv asupra stabilității regionale, prin conjugarea eforturilor comunității internaționale, lucru ce ar deveni posibil după recentele atentate din statele europene, declarațiile noului președinte al SUA Donald Trump privind conjugarea eforturilor, de comun acord cu Rusia, în vederea anihilării statului islamic.

Desi multi imigranti vin deja cu o pregătire într-un anumit domeniu, alții sunt complet necalificați, iar circa 20% sunt pur și simplu analfabeti, după cum a recunoscut chiar ministrul german de interne, Thomas de Maiziere. Iar asistenta socială pentru totii acestia va pune presiune pe bugetul de stat, ministrul muncii, Andrea Nahles, estimand ca numarul imigrantilor beneficiari de ajutoare sociale ar putea ajunge pana la sfarsitul a.2016 la circa 460.000.

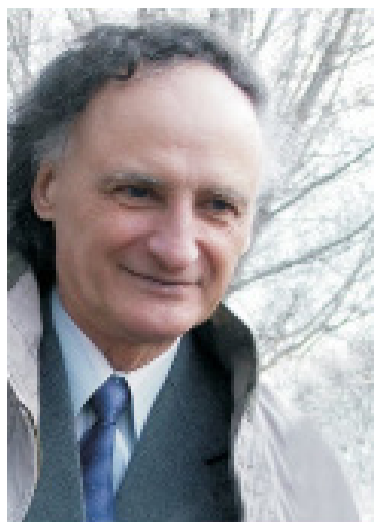
Ministrul de Externe al Norvegiei, Borge Brende, a declarat, că “lucrurile cu care ne confruntăm sunt această migrație în masă, este cea mai gravă criză a refugiaților de la al Doilea Război Mondial încoace și toți trebuie să ne asumăm responsabilități”.

Cu certitudine, recentele înțelegeri din martie 2016 dintre Ankara și Bruxelles au dat un impuls puternic rezolvării cu succes a problemei vizate. Accelerarea procesului de integrare europeană, liberalizarea regimului de vize cu spațiul Shengen, un consistent suport financiar de circa 6 mlrd euro (prima tranșă de 3 mlrd euro), reprezintă nota de plată pe care trebuie s-o achite Uniunea Europeană Turciei, în schimb Ankara se obligă să redirecționeze fluxul de migranți spre taberele de refugiați de pe teritoriul turc, unde acestora

Grigore PÎRȚAC
doctor în științe politice,
conferențiar universitar

In memoriam. Grigore Vieru

Anul acesta, pe data de 14 Februarie, s-au împlinit 82 de ani de la nașterea marelui poet Grigore Vieru. Plecarea sa dintre noi, în urma unui tragic accident de mașină, a lăsat un mare gol în cultura noastră contemporană, dar, totodată, a transmis posterității o moștenire poetică inegalabilă. De la decesul său din ziua de 18.01.2009 parcă a trecut o veșnicie, dar parcă a fost chiar ieri. Grigore Vieru este prezent printre noi cu opera sa nepieritoare, precum și în memoria tuturor celor care l-au cunoscut personal pe marele creator. El face parte din categoria oamenilor de cultură cărora contemporaneitatea i-ar dori și nemurire fizică, nu doar pe cea a creației sale poetice desăvârșite. Întrucât considerăm că este de datoria noastră și a urmașilor noștri să ne cinstim marile personalități și să le cunoaștem viețile pilduitoare, vă oferim câteva repere din biografia acestui uriaș om de cultură și creator.

Activitatea și creația

Grigore Vieru s-a născut pe 14 februarie 1935 în satul Pererâta, raionul Briceni, a absolvit școala de șapte ani din satul natal. În anul 1950, se înscrie la Școala medie din Lipcani. Își face studiile la Facultatea de Istorie și Filologie a Institutului Pedagogic „Ion Creangă” de la Chișinău (1953-1958). A fost redactor la revistele „Scânteia leninistă” și „Nistru” între anii 1958 și 1960; a activat la editurile „Școala Sovietică” și „Cartea Moldovenească” (1960-1963) și în calitate de consultant (secția poezie) la Uniunea Scriitorilor din Moldova (1963-1969). În anul 1989, a fost ales deputat în Congresul Deputaților Poporului din URSS.

Grigore Vieru a debutat edito-

rial în anii studenției cu placheta pentru copii „Alarma” (1957), urmată de alte cărți pentru cei mici: „Muzicuțe” (1958), „Bună ziua, fulgilor” (1961), „Mulțumim pentru pace”, volumul de povestiri „Soarele cel mic”, volumașul de versuri, povestiri și cîntece „Făgurașii” (toate trei apărute în 1963), „Făt-Frumos, curcubeul” (1961), „La fereastra cu minuni” (1960), „Trei iezi” (1970), „Numărătoarea” (1971), „Poezii de seama voastră” (1986), „Spune-i soarelui o poezie” (1989), „Hristos nu are nici o vină” (1991), „Albinuța: cartea preșcolarului” (1994).

Volume pentru maturi: „Versuri” (1965), „Numele tău” (1968); „Duminica cuvintelor” (1969), „Versuri” (1971), „Aproape” (1974), „Un verde ne vede” (1976), „Steaua de vineri” (1978), „Fiindcă iubesc” (1980), „Cel care sunt” (1987), „Rădăcina de foc” (1989), „Curățirea fîntîni” (1993), „Rugăciune pentru mama” (1994), „Văd și mărturisesc” (1997), „Izbăvirea” (1999), „Strigat-am către Tine” (2002), „Întregul cer” (2002), „Cîntec de leagăn pentru mama” (2003), „Acum și-n veac” (2004).

Versurile sale au fost traduse și editate în 15 țări (Franța, Macedonia, Bulgaria, Rusia, Ucraina, Georgia, Țările Baltice ș.a.). Diploma de Onoare „H. Ch. Andersen” a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (1988); Premiul Mare pentru literatură al Fundației „Crescent”, București (1999); Premiul pentru poezie „Lucian Blaga” (1994); Premiul „Poetul anului” al Editurii „Adrian Păunescu” (1995); Premiul „Cartea de top” la ediția a XII-a a Salonului de Carte de la Chișinău pentru volumul „Întregul cer” (2003); laureat al mai multor publicații din România.

Demn de reținut este faptul că anul 1968 aduce o cotitură în destinul poetului, consemnată de volumul de versuri lirice Numele tău, cu o prefață de Ion Druță. Cartea este apreciată de critica literară drept cea mai originală apariție poetică. În chiar anul apariției devine obiect de studiu la cursurile universitare de literatură națională contemporană. Trei poeme din volum sunt intitulate: Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Brâncuși, iar alte două sunt închinare lui Nicolae Labiș și Marin Sorescu. Asemenea dedicații apar pentru prima oară în lirica basarabeană postbelică.

Trecând Prutul...

În 1973, Grigore Vieru trece Prutul în cadrul unei delegații de scriitori sovietici. Participă la întâlnirea cu redactorii revistei Secolul 20: Dan Hăulică, Ștefan Augustin Doinaș, Ioanichie Olteanu, Geo Șerban și Tatiana Nicolescu. Vizitează, la rugămintea sa, mănăstirile Putna, Voroneț, Sucevița, Dragomirna și Văratec. Se întoarce la Chișinău cu un sac de cărți. Mai târziu poetul face următoarea mărturisire: „Dacă visul unora a fost să ajungă în Cosmos, eu viața întreagă am visat să trec Prutul!”

În anul 1974, marele scriitor român Zaharia Stancu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, îi face o invitație oficială din partea societății Uniunii, căreia poetul îi dă curs. Vizitează Transilvania, fiind însoțit de poetul Radu Cârneli. În 1977, iarăși la invitația Uniunii Scriitorilor din România vizitează, împreună cu soția, mai multe orașe din România: București, Constanța, Cluj-Napoca și Iași.

Tragicul sfârșit

În noaptea de pe 15 spre 16 Ianuarie 2009, în urma unui accident automobilistic, în apropiere de satul Dănceni, raionul Ialoveni, de pe traseul Basarabeasca-Chișinău, fiind pasager în automobilul condus de Gheorghe Munteanu, adjunctul directorului Ansamblului național academic de dansuri populare „Joc”, Grigore Vieru a fost rănit. Fiind într-o stare extrem de gravă, a fost transportat la Spitalul Municipal de Urgență de la Chișinău. A murit la spital în noaptea de 18 Ianuarie 2009 la orele 1:20.

Poliția rutieră a orașului Chișinău a comunicat că accidentul s-a datorat vitezei sporite a autoturismului și oboselii șoferului.

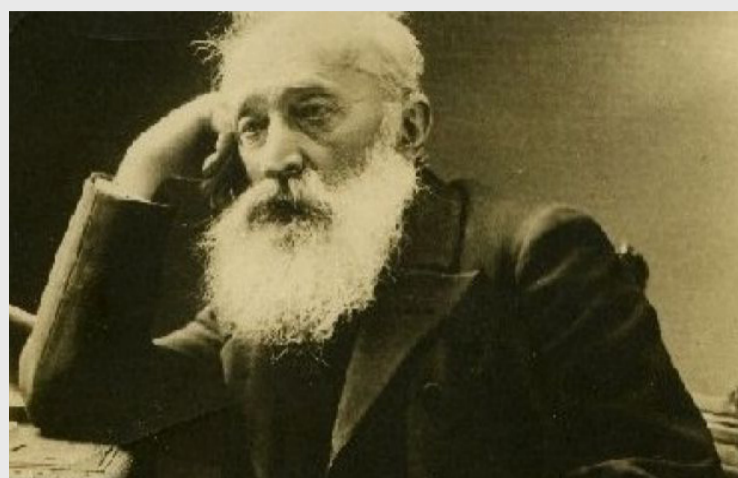
De-a lungul carierei sale, Grigore Vieru a obținut „Insigna de Onoare” (1967); i s-au oferit titlurile de Maestru Emerit al Artei (1985); Scriitor al Poporului din Republica Moldova (1992); a primit „Ordinul Republicii” (1996). În 1990, este ales Membru de Onoare al Academiei Române, iar în 1993 – membru-corespondent activ. Grigore Vieru a fost decorat post-mortem cu Ordinul Național Steaua României în grad de Mare Cruce.

Nichita Stănescu: „Grigore Vieru este un mare și adevărat poet. El transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne imprimăvărează cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează și îmi influențează versul plin de dor, de curată și pura limpezire”.

Ioan Alexandru: „Un poet care și-a asumat greul unui grai, trecându-l prin inima sa, încărcat de răbdare, înțelepciune și nouă frumusețe, îl întoarce semenilor săi care-și deschid cu bunătate inima să-l primească, pentru a-și duce demn mai departe viața în spiritul dreptății, al iubirii...”

Livia LUPAȘCU

Moștenirea operei lui Hașdeu

Cu ocazia a 110 ani de la trecerea în neființă a părintelui nostru spiritual Bogdan Petriceicu Hașdeu, la biblioteca care-i poartă numele din capitală, s-a desfășurat conferința „Moștenirea operei hașdeuene din perspectiva actualității”. Cu prilejul acestui for științific, a fost amenajată expoziția de carte „150 de la apariția celebrei lucrări a lui B.P. Hașdeu „Răzvan și Vidra”.

Bogdan Petriceicu Hașdeu este unul dintre marii cărturari care fac cinste culturii românești, o personalitate unică, pluridisciplinară, un om erudit pentru care cunoașterea nu era decât o mare adâncă în care se îmbăia cu plăcere. Noi, cei de astăzi, îl cunoaștem din lucrările sale sau din biografiile mai mult sau mai puțin romanțate ale altor autori. Printre contemporanii săi, însă, Hașdeu era un mare om de cultură.

Conferința dedicată activității acestei personalități emblematică - Bogdan Petriceicu Hașdeu - a pus în evidență aspecte de importanță majoră, reflectate în operele sale. Toleranța, dezvoltarea social-politică, probleme legate de filosofia științei, filozofie, istorie au fost teme ce au interesat și au trezit discuții.

Moderator dar și organizator al evenimentului a fost Alexandru Moraru, șef serviciu la Biblioteca Centrală. Directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hașdeu”, dr. Mariana Harjevschi, a vorbit despre importanța studierii și promovării operei celebrului cărturar. Profesorul universitar Valentin Constantinov a propus comunicarea „Influența mediului intelectual în care s-a format B. P. Hașdeu”. Despre „Valențele cronicii moldo-ruse (moldo-slave) în abordarea lui B. P. Hașdeu” a vorbit Marius Tără-

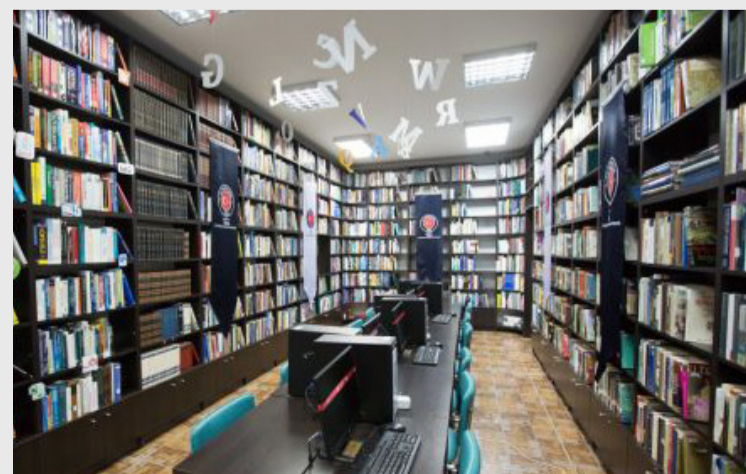
ță, doctor în istorie la Institutul de Istorie a Academiei de Științe a Moldovei.

Profesorul universitar de la Universitatea de Stat din Moldova Svetlana Coandă a afirmat că „B. P. Hașdeu a fost un promotor al marilor valori naționale și universale”. Directorul Muzeului Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”, Vasile Malanețchi, profesor universitar, a captat atenția cu un material inedit, intitulat „Corespondența cercetătorului științific N. N. Romanenco cu hașdeologii de peste Prut”. Mai mult decât atât, Malanețchi a prezentat celor de față, în premieră absolută, textul unei scrisori interesante și inedite adresate cercetătorului N. N. Romanenco.

„Valențe literare și estetice în opera lui B. P. Hașdeu” – așa s-a numit ultima comunicare prezentată de doctorandul Cristina Saghin, profesor de limbă și literatură română la Liceul Teoretic V. Alecsandri din Chișinău. Tânăra cercetătoare a venit cu informații noi și inedite.

Comunicările din cadrul conferinței au demonstrat că opera scriitorului Bogdan Petriceicu Hașdeu rămâne a fi un izvor de inspirație pentru tinerii cercetători, întrucât problemele abordate se dovedesc a fi actuale și pentru societatea de astăzi. Precizăm că Bogdan Petriceicu Hașdeu s-a născut la Hotin, a fost un scriitor și filolog român din familia Hăjdău, pionier în diferite ramuri ale filologiei și istoriei românești, academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, Hașdeu a fost una dintre cele mai mari personalități ale culturii române din toate timpurile.

Eugeniu RĂBDĂU,
student, anul 3, FJSC

Sunt fericită că fac voluntariat

și ne distrăm de minune. În această asociație ne ghidăm după trei principii importante: datoria față de Dumnezeu, de aproapele nostru și datoria față de noi înșine.

De 5 ani fac parte din Asociația Națională a Scoutilor din Moldova. În acești ani de voluntariat am descoperit nu doar oameni frumoși la chip și la suflet, dar și semenii de ai mei care ajută aproapele și se implică activ în fiecare activitate. Prin campamentele anuale făcute vara am mai descoperit frumusețea naturii. La aceste campamente explorăm meleagurile Moldovei, participăm la diferite acțiuni de binefacere cum ar fi: salubritatea parcurilor, bisericilor, pictarea grădinițelor. Atunci când ne aflăm în mijlocul naturii ne bucurăm împreună de frumoasele clipe, practicăm diferite jocuri, sporturi, dansuri, cântăm

Împreună cu scoutii am descoperit nu doar Moldova, ci și Țara Soarelui Răsare. În vara anului 2015 am avut marea oportunitate să particip la cea de-a XXIII-ea Jamboree Mondială a Scoutilor din Japonia. Perioada de călătorie a fost 24 iulie - 11 august, Japonia a avut ca oaspeți 34.000 de scouti din 124 de țări ale lumii. La acest eveniment mondial am avut ocazia să cunosc nu doar diferiți oameni și diferite tradiții de pe tot globul pământesc, dar și să cunosc multe lucruri prin activitățile organizate. Cele mai importante fiind: dezvoltarea globală, comunitatea,

cultură, știință. Am fost încântată de frumusețea acestei țări, dar și profund impresionată de durerea pe care o poartă orașul pe care am avut ocazia să-l vizitez - Hiroșima. Emoțiile trăite au fost de neînlocuit, având și marea onoare să fiu invitată să iau prânzul cu prințul Japoniei. Răsăritul, apusul, munții, oceanul, tot ce am văzut m-au făcut să mă simt cu adevărat fericită și mândră că fac parte din această mare familie a scoutilor.

Asociația Națională a Scoutilor din Moldova este o organizație ne-guvernamentală, din care fac parte tineri și copii doritori de a face voluntariat. Scopul acestei organizații este promovarea păcii și implicarea tinerilor în diferite activități.

Felicia GURDĂȘ,
studentă, anul II, FP

Dragobetele

Americanii și europenii sărbătoresc iubirea pe 14 februarie, însă românii aleg să o sărbătorească după tradiția strămoșească pe 24 februarie și o numesc Ziua de Dragobete.

Obiceiuri de dragobete

Dragobetele a reprezentat zeul dragostei și buneii dispoziții, fiind numit și Cap de Primăvară. Dragobetele îndeplinea rolul lui Cupidon, zeul iubirii la români sau rolul lui Eros, zeul la greci.

Până la jumătatea sec. XX, Dragobetele a fost sărbătorit în mediul rural pe diferite date: 24 sau 28 februarie, 1 sau 25 martie.

De Dragobete, păsările încep să își construiască cuiburile și să se împerecheze. Se spune că păsările rămase fără pereche în ziua de Dragobete vor rămâne singure tot anul. La fel, fetele și băieții trebuiau să se întâlnească de Dragobete pentru a se îndrăgosti și avea pereche tot anul.

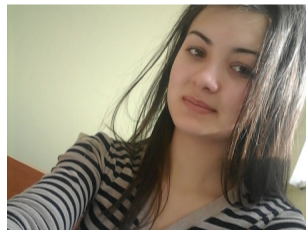
Fetele și feciorii, adunați

în cete, mergeau la padure, pentru a culege primele flori de primăvară și pentru a strânge zăpadă. Din zăpadă, fetele obțineau apa cu care se vor spăla în anumite zile de sărbătoare pe parcursul anului.

Dupa culesul florilor, la prânz, în urma jocului, fetele fugeau spre sat, iar băieții încercau să le prindă, pentru a le fura un sărut. Astfel se puneau bazele logodnelor, care erau apoi anunțate familiilor.

Legenda lui Dragobete

Dragobete a fost fiul babei Dochia, care în tinerețe a fost o tânără deosebit de frumoasă. Legenda spune că ar fi adormit într-o poiană, iar Duhul Muntelui s-ar fi transformat în ceață și ar fi lăsat-o însărcinată. După 9 luni de zile, s-ar fi născut Dragobete, fiul acesteia. La naștere, a avut 4 ursite: Primăvara, care i-a dăruit iubirea, proștețimea florilor și tinerețe fără bătrânețe, Vara, care i-a dăruit dulceața fructelor și căldura dragostei,

Toamna, care i-a oferit un fluier pentru a-i înveseli pe oameni cu cântecele lui, iar cea de-a patra ursitoare, Iarna, i-a dat o îmbrăcăminte albă cu sclipire de diamante. Dragobete a ajuns să fie iubit atât de femei, cât și de bărbați.

Cu asemenea legendă frumoasă și interesantă ar fi păcat să nu sărbătorim Dragobetele și noi, tinerii. Am încercat să aflăm și părerea studenților Universității de Studii Europene despre Dragobete.

„Eu consider, că este o sărbătoare foarte draguță și frumoasă, într-o asemenea zi toți îndrăgostiții privesc dragostea ca un dar de la Dumnezeu. Fiecare își declară iubirea pură și sinceră persoanei iubite, eu văd această tradiție pozitivă și chiar o voi sărbători”, - a declarat Maria Zloghin, FSE.

„Păi la noi nu se prea știe de această sărbătoare, și nu cred că o marchează, iar dacă o fac, aceștia sunt copiii, pentru că adulții nu cred în asemenea tradiții”, spune Ion Buzu, FSP.

„Eu sunt încă o adolescentă în suflet și îmi place mult această sărbătoare, în această zi toți devin mai romantici, mai draguți, mai

Discuție cu un om al străzii

Așteptam prietena mea să termine ziua de muncă, eram așezată la o masă în MC'Donalds și făceam niște notițe în carnet, când am observat la masa de alături un băiat în cărucior cu dizabilități, avea picioarele și degetele mâinilor paralizate, se chinuia să ducă paharul cu ceai la gură cu încheieturile mâinilor, avea ochi negri și blinzi, un fes murdar, prafuit și o geacă spălăcită de culoare verde, m-am apropiat să-l întreb dacă pot să stau la masă cu el și să-l ajut, se prefăcea că nu aude bine la început, l-am întrebat de 3 ori, ca să înțeleagă că nu e nevoie să se prefacă, ca să-mi facă loc. El și-a mutat de pe un scaun pe altul farfuria lui de plastic cu câțiva bănuți și lei de 1 și mi-a făcut loc. Nu-mi amintesc ce întrebare i-am adresat, pentru că în următoarea clipă cineva s-a apropiat de masa noastră și i-a pus în față tava în care era un hamburger și o porție de cartofi. Tânărul mi-a propus să servesc din mâncarea lui, am rămas uimită, astfel de momente am văzut doar în filme și video pe internet, am rămas blocată și îl ascultam atent.

El a început să-mi po-

vestească despre visul lui, că și-ar dori un local la fel de mare cum e MC'Donalds-ul, unde să stea singur, să fie șef și când o să vină oamenii să le dea cadouri și să le facă surprize, își mai dorește și o casă caldă, unde s-ar putea întoarce oricând. Îl priveam ținând și lacrimile se surgeau pe obrazul meu. El mă întreabă:

-Ai părinți?

-Da.

-Ești norocoasă. Ți-ar trebui și un iubit.

M-a bufnit râsul și râdeam împreună destul de tare ca toată lumea să ne observe și să se uite la noi. A început să-mi povestească despre dragostea vieții lui:

-Am văzut-o în trolebuz, gîngășă și frumoasă atât de frumoasă că nu o pot uita. Ea s-a uitat la mine cum cerșesc și cum arăt și a început să plîngă și mi-a dat un iaurt. Era jeloasă și minunată. A coborît din trolebuz și atunci a fost prima și ultima oară când am văzut-o, iar eu am rămas confuz și rătăcit...

Vorbeam despre viață, despre chestiile care se întâmplă în lume și că totul s-ar rezuma la 0. Eram atât de fascinată de acest băiat deștept și felul în care vorbea, râdea deosebit și sincer, era minunat cu tot cu gunoaiile care le avea pe el.

-Cum te numești?

-Mișă, vine de la Mitea, mama îmi spunea Mitenica, pentru că am minte și gândesc. Eu știu că nu ții bine cu mine dar și dacă o să plec nu o să-ți fie bine, spre că

nu te plictisești cu mine.

-Da, așa este...

-Nici eu nu mă plictisesc, am gândurile mele și nu mi-i urât.

-Tu vrei să știi numele meu?

-Nu, o să-mi rămînă în cap și o să-mi amintesc de momentul acesta. Tu uită de mine și de numele meu, că mai văzut și să nu încerci vre-o dată să mă cauți.

În timp ce discutăm oamenii se apropiau să mai lase câte un leu. Le răspundeau politicos, educat.

-Mișă, te pot ajuta cu ceva?

-Dar eu te pot ajuta cu ceva?

-Cum?

-Adică ajutorul tău e la fel de nul cum aș încerca eu să fac ceva pentru tine...

Wow, înțelege realitatea atât de profund. M-am blocat iarăși. Nu știam ce să mai zic. Eram atât de slabă și deprimată încât tot el încerca să mă consoleze.

-O să fie totul bine, nu ai de ce să-ți faci griji. Îmi este foarte plăcut să vorbesc cu tine, eu nu am prieteni și lumea nu prea mă bagă în seamă, vorbesc foarte rar cu oamenii.

Timp de aproximativ o oră cât am discutat cu acest băiat extraordinar, mi-a dat lumea peste cap, am trecut prin diferite stări: am plâns, am răs și mi-a fost la fel de plăcut să-l ascult și să i-au lecții de viață de la un om al străzii. Mișă vede lumea atât de simplu și profund în același timp. Am putut să învăț și să înțeleg atâtea doar din prezența, privirea și zâmbetul lui. Un om deștept nu doar în cărți îl poți găsi, dar și la un colț de stradă. El înțelege totul mult mai bine decât cei care trec pe lângă el spre un drum necunoscut, poate nu e nevoie să ne grăbim, să alergăm căutând răspunsuri, e necesar să te oprești și să te uiți cine e lângă tine.

Olga MODĂGA

atenți și nu văd decât ce este frumos și deosebit în jur, pentru că chiar e o zi specială.” - spune Cristina Busuioc.

„Ooo!, aștept această zi, sunt foarte curioasă cu ce mă va surprinde iubitul meu și, desigur, și eu i-am pregătit ceva frumos pentru a-mi exprima dragostea”, a declarat Alina Neamtu, FD.

Tinerii au păreri diferite, dar totuși vedem că Sărbătoarea Dragobetelor nu își pierde din farmecul ei deosebit, și sper mult că va rămâne și în viitor o tradiție frumoasă și specială.

Sofia BUSUIOC,
studentă, anul I, FJSC

Fondator: USEM

Redactor-șef: Livia LUPAȘCU

Colegiul de redacție: Mariana PĂDURARU, Ana-Maria ȚURCAN, Tamara MELECA, Mihaela Talambuța, Eugeniu Răbdău

Telefon: 079930304, **E-mail:** reporterusem@gmail.com

Chișinău, str. Iablocikin 2/1, biroul 504

